

UNIVERSITEIT UTRECHT

Nucleaire wapens tijdens de Quemoy-Matsu crisis, 1954-1955

Evaluatie vanuit Amerikaans Perspectief

Kevin van Wanrooij, 4196767, groep 7

22-Dec-16

7.996 woorden

Scriptie begeleider: E. Hellendoorn

Samenvatting

Dit is een onderzoek naar het gebruik en de evaluatie van kernwapens tijdens de Quemoy-Matsu crisis. Traditioneel gezien zijn kernwapens een stabilisator voor de Koude Oorlog. In moderne historiografie wordt deze opvatting in twijfel getrokken.

Ook tijdens deze crisis is er sprake van een grijs gebied omtrent de effectiviteit van kernwapens. Het officiële beleid en het persoonlijke geloof van zowel president Eisenhower als *Secretary of State* John Foster Dulles zijn gebaseerd op afschrikking en terugslagmogelijkheden door middel van kernwapens. Zij erkenden echter ook de zwakke punten en kritiek op hun beleid en in de praktijk werd gebruik gemaakt van diplomatieke middelen boven afschrikking.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Truman en Taiwan	4
Vraagstelling	6
Hoofdstuk 1: New-Look	8
NSC 162/2.....	9
Taiwan en New-Look	11
Hoofdstuk 2: Quemoy-Matsu crisis en kernwapens	13
In de Hoek gedreven	13
Sovjet Dreiging	16
Actieve afschrikking	17
Hoofdstuk 3: Amerikaanse evaluatie	19
Bandung	20
Diplomatieke rol	22
Conclusie	24
Literatuurlijst.....	25

Inleiding

Nucleaire wapens veranderden de internationale politiek zodra zij werden ingezet aan het einde van de Tweede Wereldoorlog. Maar nucleaire wapens kunnen niet zondermeer worden ingezet. Ze worden dan ook voornamelijk gebruikt om de tegenstander af te schrikken met het risico van terugslag. Als een vijand aanvalt dan wordt er veel harder teruggeslagen met nucleaire wapens. Dit veranderde later in het principe van MAD, mutual assured destruction ofwel wederzijds verzekerde vernietiging. Aan dit afschrikwekkende effect wordt veelal de stabiliteit van de Koude Oorlog toegeschreven.¹

Tegenwoordig wordt het afschrikwekkende effect van nucleaire wapens echter in twijfel getrokken. Afschrikking zou de voornaamste strategie zijn, zelfs als er sprake is van een kleine hoeveelheid nucleaire wapens. Tijdens de Koude Oorlog werd dit door beide partijen aangehouden om de status quo te bewaren.² Ward Wilson is een van de auteurs die dit in twijfel trekt. Hij stelt dat nucleaire wapens vooral voor het vernietigen van steden zouden worden gebruikt en dat staten hier simpelweg niet voor terug zouden deinzen. Het gebruik van nucleaire wapens zou juist het moreel van de vijand niet ondermijnen en hen enkel standvastiger maken. Juist omdat nucleaire wapens niet strategisch gebruikt zouden worden maar specifiek tegen steden, zou de militaire macht van een staat niet volledig uitgeschakeld worden. Hierdoor zou een staat doorgaan met een aanval, omdat steden enkel cultuur- en wooncentra zijn. Een stad zou verder geen strategische meerwaarde hebben.³

Auteurs, zoals Gaddis, Delpech, Brands, Chang en Watry, over deze periode schrijven voornamelijk over het politieke beleid van Eisenhower en Dulles dat de crisis voorlopig tegenhield. Het New-Look beleid zou nucleaire wapens juist centraal stellen in het buitenlandse beleid van de Verenigde Staten door middel van afschrikking en terugslag. Een groot punt van verschil tussen auteurs gaat over de reactie op het brinkmanship van Eisenhower. Destijds werd Eisenhower hevig bekritiseerd door de democratische presidentskandidaat Adlai Stevenson, die zei dat Eisenhower enkel kon bluffen.⁴ Maar in de

¹ J.L. Gaddis, *Strategies of Containment: A Critical Appraisal of American National Security Policy During the Cold War*. (2005) 252.

² T. Delpech, *Nuclear Deterrence in the 21st Century Lessons from the Cold War for a New Era of Strategic Piracy* (2012) 25-26.

³ W. Wilson, 'The Myth of Nuclear Deterrence', *Nonproliferation Review* vol. 15 (2008) nr 3, 421-430.

⁴ D.M. Watry, *Diplomacy at the Brink: Eisenhower, Churchill, and Eden in the Cold War* (2014), 76.

revisie van de Koude oorlog wordt zijn beleid veelal geprezen. De ambiguïteit en durf van Eisenhower, die als een schaker het conflict onder controle hield wordt door bijvoorbeeld Yi Sun geprezen.⁵ Ook bestaan er verschillende opvattingen over de respectievelijke rollen van Dulles en Eisenhower. Waarin de nadruk is verschoven van Dulles naar Eisenhower als bedenker van het New-Look beleid.⁶ Nucleaire wapens worden wel kort genoemd maar speelden geen rol. Een citaat dat Delpeche echter aanhaalt laat zien dat binnen de Amerikaanse overheid zeker een rol werd toebedeeld aan afschrikking tijdens deze crisis en dat Dulles daar oprecht in geloofde.⁷ Maar ook hier zijn verschillende visies op ontstaan. Zo wordt door Dulles door de Indiase eertse minister Nehru tegengesproken. Nehru zou namelijk dreigementen van Dulles aan de communisten hebben geleverd. Nehru zegt dit echter niet te hebben gedaan en breekt daarmee Dulles geloofwaardigheid. Ook wordt getwijfeld door Callum MacDonald of Zhou Enlai niet zijn eigen spel heeft gespeeld tijdens de Koreaanse crisis. Hierdoor zou de oorlog niet beëindigd zijn door de nucleaire dreiging van de Verenigde Staten.⁸

Het verschil tussen hedendaagse opvattingen en de koude oorlog opvattingen wil ik onderzoeken. Dit doe ik aan de hand van de eerste Taiwan crisis van 1954 tot 1955. Dit was een tijd waarin de Verenigde Staten als enige natie een ruime hoeveelheid nucleaire wapens hadden. Als er een tijd was geweest waarin het dreigement van nucleaire wapens reëel was dan was het wel in de jaren vijftig van de vorige eeuw. In deze periode lag het gebruik van nucleaire wapens in Japan nog vers in het geheugen en werden nieuwe varianten van kernwapens regelmatig getest. Deze tijd is daarom uitermate geschikt om mijn hypothese te toetsen.⁹

Truman en Taiwan

President Truman was de Amerikaanse president die zich voornamelijk inzette om het communisme in te dammen. Dit werd dan ook gedaan aan de hand van de Truman doctrine om overal de verspreiding van het communisme tegen te houden. Hier was het Marshall plan

⁵ D.M. Watry, *Diplomacy at the Brink: Eisenhower, Churchill, and Eden in the Cold War* (2014), 76-77.

⁶ Watry, *Diplomacy at the Brink: Eisenhower, Churchill, and Eden in the Cold War* (2014), 76.

⁷ J.R. Shepley, 'Brink of War: How Dulles Averted War', *Life Magazine* (January 16 1956) in John Foster Dulles Papers, Box 105, Reel 41; Public Policy Papers, Department of Rare Books and Special Collections, Princeton University Library.

⁸ R.J. Foot, 'Coercion and the Ending of the Korean Conflict', *International Security* vol. 13 (1988-1989) no.3, 104.

⁹ Wilson, 'The Myth of Nuclear Deterrence', 426-427.

bijvoorbeeld een onderdeel van. Het economisch ondersteunen van Europese landen zodat zij niet onder een rood bewind zouden vallen. Het oprichten van de NAVO in 1949 werd dan ook door Truman gesteund en hij zou in 1950 de zevende vloot naar de Taiwanese straat sturen om de Volksrepubliek China tegen te houden. Trumans beleid kostte echter enorm veel geld om over de hele wereld troepen te stationeren en de communisten tegen te houden. Eisenhower zou hier echter een einde aan maken met het new look beleid waar nucleaire wapens een centrale rol kregen. Trumans beleid zou volgens Eisenhower teveel afwachten en reageren op wat de Sovjet Unie doet. Hierdoor behouden de communisten het initiatief en daar moest een einde aan komen.

De Taiwan Crisis gebeurde in september 1954 toen vanaf het vasteland de communistische Volksrepubliek China kusteilanden, die bezet waren door de Kuomintang, ging bombarderen. Op Taiwan waren immers de laatste Kuomintang, nationalistische Chinezen, die tegen het communistische regime waren gevestigd en deze vormden een doorn in het oog van de Volksrepubliek. Zo werd Taiwan internationaal erkend als China en het communistische regime niet.¹⁰ Ook stonden de Verenigde Staten, de kapitalistische vijand, het nationalistische regime op Taiwan bij en de Amerikaanse nucleaire mogelijkheden hebben een rol gespeeld in het tegenhouden van de communistische Chinezen. Eisenhower en Dulles, respectievelijk president en *secretary of state* van de Verenigde Staten, waren op de hoogte van de vraag of de Verenigde Staten van Amerika nog geloofwaardig waren in hun buitenlands beleid. Hoe minder de Verenigde Staten namelijk gebruik maakten van hun nucleaire wapens hoe ongeloofwaardiger hun politieke effectiviteit wordt.¹¹ Eisenhower vormde ook een nieuwe factor in het buitenlandse beleid door de aanneming van NSC 162/2 waarin de president de mogelijkheid kreeg om grootschalige terugslagmogelijkheden en een sterk leger te onderhouden. Hierin werden nucleaire wapens ook als normale munitie aangeduid. De kans dat de Verenigde Staten hun nucleaire arsenaal tegen China moesten gebruiken werd dan ook zeer reëel geacht. Tijdens de crisis was er zelfs sprake van om de communistische Chinezen een *bloody nose* te geven, omdat ze zich anders niet terug zouden trekken, en zouden de doelen voor nucleaire wapens al uitgezocht moeten worden.¹²

Politieke effectiviteit moet in dit geval uitgelegd worden. Hiermee wordt op de afschrikwekkende, *deterrence*, en overhalende, *coercion*, capaciteiten van nucleaire wapens

¹⁰ J.L. Gaddis, *We Now Know: Rethinking Cold War History* (1997) 58.

¹¹ B.C. Rushkoff, 'Eisenhower, Dulles and the Quemoy-Matsu Crisis, 1945-1955', *Political Science Quarterly* vol 96 (1981) nr 3, 465-469.

¹² H.W. Brands, Jr., 'Testing Massive Retaliation: Credibility and Crisis Management in the Taiwan Strait', *International Security*, vol. 12 (1988) nr. 4, 143.

gedoeld.¹³ De normaal in de koude oorlog beschreven stabiliteit zou door de afschrikwekkende kracht van nucleaire wapens komen. De afschrikking zou ervoor zorgen dat staten geen actie tegen elkaar zouden ondernemen vanwege terugslagmogelijkheden van de vijand. De overhalende capaciteit ligt in de mogelijkheid van een staat om met nucleaire wapens een andere staat tot een bepaalde actie te dwingen. De Sovjet Unie gebruikte bijvoorbeeld de dreiging van nucleaire wapens om de Engelse en Franse operatie met betrekking tot het Suez kanaal te stoppen.¹⁴ In het geval van Taiwan werden communisten gedwongen om hun aanval af te breken door de voorraad nucleaire wapens die de Verenigde Staten had. Politieke effectiviteit zal in deze casus met name betrekking hebben op de deterrence van nucleaire wapens, maar coercion en deterrence zijn met elkaar verbonden. De afschrikwekkende werking van nucleaire wapens kan een staat juist overhalen om niet aan te vallen.

Vraagstelling

Mijn hypothese is dat de impact van nucleaire wapens op deze crisis inderdaad meevalt. Nucleaire wapens moesten een fundament vormen voor het buitenlandse beleid van de Verenigde Staten maar in de praktijk pakt dit heel anders uit en zijn er vraagtekens te zetten bij de effectiviteit van afschrikking.

De vraag die ik in mijn scriptie probeer te beantwoorden luidt: In hoeverre dacht de Amerikaanse overheid dat nucleaire wapens het gewenste effect hadden op de Volksrepubliek China tijdens de Quemoy-Matsu crisis van 1954 tot 1955? Deze vraag wordt aan de hand van meerdere deelvragen in drie hoofdstukken beantwoord. Er zal aan de hand van literatuur context worden geboden en door middel van primaire bronnen inzicht gezocht. Hierbij wordt vooral geconcentreerd op de archieven uit de Verenigde Staten. Deze archieven zijn vandaag de dag voor een groot deel openbaar gemaakt. Daarnaast is het moeilijk om aan materiaal van de Chinezen te komen en daardoor een volledig oordeel te geven over het beleid tijdens de crisis. Het is dan ook interessant om te zien hoe de Amerikanen hun eigen beleid met betrekking tot de Quemoy-Matsu crisis evalueerden.

¹³ Delpech, *Nuclear Deterrence in the 21st Century*. Lessons from the Cold War for a New Era of Strategic Piracy (2012) 22.

¹⁴ D. Holloway, 'Nuclear Weapons and the Escalation of the Cold War, 1945-1962', in: M.P. Leffler en O.A. Westad (ed.), *The Cambridge History of the Cold War* (2010) 376-397, 391.

Het eerste hoofdstuk zal zich richten op de vraag: Waarom zorgde het buitenlandse beleid van de Verenigde Staten juist voor een conflict tijdens het Quemoy-Matsu crisis? De Verenigde Staten waren in deze tijd machtigste natie op de planeet en waarom kwam het juist nu met China in conflict over Taiwan tijdens de eerste Taiwanese straat crisis? Tijdens de Quemoy-Matsu crisis was Eisenhower president en zette zich in voor een ander buitenlands beleid dan daarvoor door president Truman werd gevoerd. Hierbij komt kort het begrip *brinkmanship* aan bod dat zeer veel door Eisenhower en Dulles worden gebruikt in het beschrijven van beleid. *Brinkmanship* draait om de moed te hebben de vijand te weerstaan en een escalatie te naderen. Hierdoor moet de tegenpartij het uiteindelijk opgeven.

Hoofdstuk twee zal zich richten op: Hoe gebruikte Eisenhower nucleaire wapens tijdens de Quemoy-Matsu crisis? Dit hoofdstuk staat in het licht van nucleaire diplomatie. In het beleid van Eisenhower kregen nucleaire wapens een centralere rol toebedeeld dan onder Truman. Truman had wilde nooit meer een kernwapen gebruiken en naast een algemeen afschrikkingsbeleid en in uiterste nood hadden kernwapens geen bijzondere rol meer. Eisenhower was daarentegen agressiever en er werd actief nagedacht tijdens de crisis over het gebruik van kernwapens. Hierin wordt ook kort de rol van de Sovjet Unie toegelicht. De Sovjet Unie was een belangrijke steun voor China. In deze tijd wordt nog gesproken over een communistisch blok waarin de banden tussen beide naties nog sterk zijn, maar waarin de Sovjet Unie een grotere dreiging voor de Verenigde Staten vormde.¹⁵ Om de Chinezen af te schrikken met nucleaire wapens was het ook belangrijk om de Sovjet Unie, de vijand met nucleaire wapens, af te schrikken.

Het laatste hoofdstuk zal zich richten op hoe de Verenigde Staten het beleid tijdens de crisis evalueerden. Hoe evalueerden de Amerikanen hun eigen beleid? Zoals eerder gezegd blijft een evaluatie van de Chinezen hierbij afwezig omdat hun archieven niet openbaar zijn. Hoe de Amerikanen hun eigen beleid daarentegen waarderen is ook een interessante vraag met betrekking tot dit onderwerp.

¹⁵ Dockrill, *Eisenhower's New-Look National Security Policy, 1953-61*, 4.

Hoofdstuk 1: New-Look

Dit hoofdstuk onderzoekt de rol van het New-Look beleid van Eisenhower met betrekking tot het Quemoy-Matsu conflict. Dit beleid maakte pas zijn intrede met het presidentschap van Eisenhower en speelde een bepalende rol in zijn buitenlandse beleid met betrekking tot Taiwan. Waarom wordt Taiwan echter gekozen als een gebied waar de Verenigde Staten zich militair voor moeten inzetten? Een aantal jaren voor de crisis in 1949 was zelfs nog vastgesteld door *National Security Council* en de *Joint Chiefs of Staff* dat Taiwan de openbare inzet van Amerikaanse militaire middelen niet waard was. Ook zou deze opvatting omtrent de lage waarde van Taiwan voor de voorzienbare toekomst gelden.¹⁶

Hierbij moet wel worden gezegd dat de onzekerheid omtrent de waarde van Taiwan vooral door de nieuwe staat ervan kwam. De Kuomintang hadden zich kort tevoren op de eilanden gevestigd in december van 1949 en de Verenigde Staten wisten nog niet goed wat zij precies met deze partij konden doen. Daardoor bleven gesprekken met de Kuomintang ook vooral beperkt tot gesprekken en veranderden deze niet in afspraken of allianties. De NSC was ook op de hoogte van de potentiële waarde van Taiwan voor de Volksrepubliek China. Op Taiwan waren meerdere oude vliegbasissen door de Japanners gebouwd en het eiland zou een uitstekende uitvalsbasis vormen voor de rest van de stille oceaan. Hierdoor zouden de Amerikaanse posities in Japan en de Filipijnen bedreigd worden.¹⁷

Wat zorgde voor de omslag in het denken van de Verenigde Staten over de strategische waarde van Taiwan en de Kuomintang? De Koreaanse oorlog zorgde voor een verschuiving van het belang van de Kuomintang in het Amerikaanse perspectief. Niet alleen was de communistische dreiging voor de meeste Aziatische landen gestegen, maar de

¹⁶ Memorandum, Sidney W. Souers to National Security Council, [*China, Republic of*] *The Strategic Importance of Formosa. Transmittal Memorandum, Sidney W. Souers, Exec. Secy, to the NSC. Apr. 4, 1949. 1 p. Encl: Same title [the JCS estimates that the strategic importance of Formosa does not justify overt military action; however, there can be no categorical assurance that other future circumstances may not make overt military action advisable]. Memorandum, Louis Johnson, Secy of Defense, to Sidney W. Souers. Apr. 2, 1949. 1 p. TOP SECRET. Declassified Feb. 26, 1979. Truman Library, Papers of Harry S. Truman, President's Personal File. United States: National Security Council, 4 Apr. 1949. U.S. Declassified Documents, GALE|CK2349431338.*

¹⁷ Memorandum, *NSC considers U.S. Turkish policy, military bases on contested Chinese islands, aid to Taiwan, the situation in Berlin.* United States: National Security Council, 17 Dec. 1948. U.S., Top Secret, *Declassified Documents Online*, GALE|CK2349455013.

Amerikanen konden tegen de communisten geen overwinning behalen. De Verenigde Staten konden niet verdreven worden, maar konden zelf ook geen einde maken aan het conflict in Korea. Maar tegelijkertijd nam de waarde van Taiwan als geallieerde staat toe.¹⁸ Pas nadat Koreaanse Oorlog volledig was begonnen op 25 juni 1950 bevelde Truman de zevende vloot om naar Taiwan te gaan op 27 juni 1950 om het tegen de communisten te beschermen.¹⁹

NSC 162/2

Trumans beleid was zoals eerder aangegeven echter heel duur en Eisenhower introduceerde een nieuwe blik op het buitenlandse beleid van de Verenigde Staten. Deze nieuwe blik werd vastgelegd in NSC 162/2, dit is een national security policy om de Verenigde Staten te beschermen tegen het communisme.²⁰ De dagen van het afwachten van de communisten zouden voorbij zijn. De Verenigde Staten zouden samen met geallieerde naties de communisten het hoofd gaan bieden. Een belangrijk onderdeel binnen dit nieuwe beleid was weggelegd voor nucleaire wapens. NSC 162/2 bepaalde dat nucleaire wapens een normaal onderdeel van het arsenaal van de Verenigde Staten waren en zouden dus ook zo behandeld moeten worden.²¹ Afschrikking speelde een belangrijk onderdeel in het beleid van de Verenigde Staten en NSC 162/2 maakte dit nog duidelijker. NSC 162/2 werd ook wel het New-Look beleid genoemd.

Dulles en Eisenhower gaven samen vorm aan dit beleid dat minder intensief moest zijn voor de Amerikaanse defensie. Allereerst moest het buitenlandse beleid van de Verenigde Staten goedkoper en wereldwijd minder intensief gemaakt worden. Eisenhower en Dulles hadden hier een redelijk eenvoudige oplossing voor. Nucleaire wapens zouden in geallieerde landen opgeslagen worden en de belofte werd gemaakt dat deze atoombommen tegen de vijand gebruikt zouden worden als ze de Verenigde Staten of geallieerde landen aanvielen.²² Hierdoor kon met een beperkt aantal manschappen nog steeds wereldwijd de aanwezigheid van de Verenigde Staten worden verkondigd en hun belangen worden

¹⁸ Memorandum, James S. Lay Jr., to the National Security Council, *General U.S. policy regarding Formosa*. United States: National Security Council, 28 July 1950. *U.S. Declassified Documents*, GALE|CK2349216711.

¹⁹ *General U.S. policy regarding Formosa*. United States: National Security Council, 28 July 1950. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349216711.

²⁰ *Ibidem*, 1.

²¹ Memorandum, Robert Cutler to Mr. Gleason, *Interpretation of paragraph 39-6 of NSC 162/2 regarding use of nuclear weapons*. United States: National Security Council, 11 Dec. 1953. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349286831.

²² J.L. Gaddis, *Strategies of Containment: A Critical Appraisal of American National Security Policy During the Cold War* (2005) 148.

verdedigd.²³ Daarnaast ging het Amerikaanse leger ervanuit dat nucleaire wapens beschikbaar zijn voor het leger. Het leger maakte plannen rondom de beschikbaar- en inzetbaarheid van nucleaire wapens.²⁴

Het belangrijkste onderdeel in NSC 162/2 voor nucleaire wapens is de bewoording voor het gebruik van atoombommen.

“In the event of hostilities, the United States will consider nuclear weapons to be as available for use as any other weapons. Where the consent of an ally is required for the use of these weapons from U.S. bases on the territory of such ally, the United States should promptly obtain the advance consent of such ally for such use. The United States should also seek, as and when feasible, the understanding and approval of this policy by free nations.”²⁵

Een aspect dat naar voren komt is de vrijheid die dit beleid de Verenigde Staten gaf met betrekking tot hun nucleaire wapens. De Verenigde Staten konden overal ter wereld in geallieerde landen atoombommen stationeren en voor de verdediging van hun eigen belangen ter plekke gebruiken. Wat inhield dat de Verenigde Staten in praktische iedere conflict met een eigen atombom kon reageren. Dit was geheel onderdeel van afschrikking en Eisenhower wilde dus met zo min mogelijk materieel de status quo behouden.

De paragraaf laat nog in het midden welke vijandelijkheden nu het gebruik van atoombommen legitimeerden, maar dit werd uiteengezet in een memorandum uit 1954.²⁶ Hierin stond dat de president iedere nieuwe situatie moest evalueren, waarbij ongetwijfeld vragen over het gebruik van nucleaire wapens vanzelf aan bod kwamen. Er was wel een aantal situaties, zoals een nucleaire aanval, waarin kernwapens onmiddellijk gebruikt mochten worden. Hiermee werd de regie over nucleaire wapens aan de opperbevelhebber, de president van de Verenigde Staten, gegeven. Eisenhower was uiteindelijk verantwoordelijk om ieder conflict te evalueren en na te gaan of kernwapens een rol zouden spelen of niet.

²³ Memorandum, Department of Defense, *Paper on the Defense Department's interpretation of paragraph 39b of National Security Council (NSC) report no. 162/2 entitled: "Basic National Security Policy," which deals with the Soviet military threat to the U.S.* United States: Department Of Defense, 1 Dec. 1953. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349718009.

²⁴ Department of Defense, *Interpretation of paragraph 39-6 of NSC 162/2 regarding use of nuclear weapons.* United States: National Security Council, 11 Dec. 1953. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349718009.

²⁵ *Ibidem.*

²⁶ Memorandum, James S. Lay Jr., *Memorandum regarding U.S. policy for the use of nuclear weapons in the event of a hostile attack against the U.S.* United States: National Security Council, 4 Jan. 1954. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349473594.

Taiwan en New-Look

New-Look was het beleid van de Verenigde Staten wanneer de Quemoy-Matsu crisis begon aan het einde van 1954. Om de strategische belangen van de Verenigde Staten in het Oosten te verdedigen was de weg vrij voor Eisenhower om te beslissen over het gebruik van nucleaire wapens. Ook was ieder land door uitspraken van Eisenhower en zijn administratie op de hoogte van de dreiging die de Amerikaanse atoomwapens mogelijk maakten. Eisenhower had tijdens de verkiezingen zijn standpunt omtrent nucleaire wapens al aangegeven dat deze namelijk gewoon een onderdeel waren van het Amerikaanse arsenaal.²⁷

Daarnaast moest de Verenigde Staten zich volgens zijn eigen buitenlandse beleid wel met de crisis bemoeien. De Verenigde Staten hadden zich natuurlijk al onder Truman met de burgeroorlog in China bemoeid. Maar dit stond ook zo vastgelegd in het beleid: 'In instances of civil war, be prepared, ..., to take military action in support of friendly free world governments or forces fighting against elements under Communist control,'²⁸ Daarnaast werd Azië doorgaans aangegeven als een gebied dat de Verenigde Staten moet versterken. Waar de vrije landen teveel druk ondervinden van de communistische regimes.²⁹

Naast de eerdere Koreaanse oorlog hadden de Verenigde Staten ook nog belangen in de regio door het conflict in Indochina, waar in het noorden van Vietnam en Laos het communisme zich verspreidde. Eisenhower probeerde zich al met de zaak te bemoeien toen Dien Bien Phu in Vietnam door Vietminh werd aangevallen. Ook kwam hierbij een eventuele nucleaire aanval ter bespreking.³⁰ Maar voor Eisenhower was dit conflict een manier om de Verenigde Staten meer belang te geven bij een Amerikaanse aanwezigheid in het verre Oosten.³¹

²⁷ James S. Lay Jr., *Memorandum regarding U.S. policy for the use of nuclear weapons in the event of a hostile attack against the U.S.* United States: National Security Council, 4 Jan. 1954. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349473594.

²⁸ Summary Statement, National Security Council, *Statement of existing basic national security policy, based on NSC 162/2*. United States: National Security Council, n.d. *U.S. Declassified Documents Online*, Memorandum, *NSC considers U.S. Turkish policy, military bases on contested Chinese islands, aid to Taiwan, the situation in Berlin*. United States: National Security Council, 17 Dec. 1948. *U.S.*, Top Secret, *Declassified Documents Online*, GALE|CK2349455013.

²⁹ Policy Paper, White House, *Revision of NSC 162/2 basic national security policy*. United States: White House, 9 Nov. 1954. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349239231.

³⁰ Special National Intelligence Estimate, Director of Central Intelligence (A.W. Dulles), *Communist Reaction to Certain U.S. Courses of Action With Respect to Indochina*, June 15 1954, Top Secret, DNSA/SE/00162.

³¹

Binnen deze eerdere conflicten speelde het begrip ‘brinkmanship’ een zware rol. Als Dulles of Eisenhower het over hun buitenlandse beleid hadden viel vaak het woord brinkmanship. Brinkmanship belichaamd het New-Look beleid doordat er een nadruk ligt op gedurfdheid en moed tegenover de vijand. Tijdens de Koreaanse Oorlog en het conflict in Indochina werd al gedacht door Dulles dat hun beleid effectief was geweest.³²

Door de centrale rol van nucleaire wapens en de terugslagmogelijkheden die zij voor de Verenigde Staten representeren, ging de Eisenhower administratie ervanuit dat nucleaire wapens een afschrikwekkend effect hadden. De NSC ging ervanuit dat het bezit en het actief opnemen van deze wapens in de plannen van het leger voor een veiligere staat zorgde. Nucleaire wapens zouden daarom een actief onderdeel vormen in de beslisvorming van de Verenigde Staten vormen. Door de eerdere conflicten in de regio dachten Dulles en Eisenhower zeer waarschijnlijk dat het nieuwe agressievere beleid werkte. Er is daarom te verwachten dat Eisenhower het New-Look beleid tijdens de Taiwan crisis door zal zetten door actief met nucleaire wapens te dreigen en de Chinezen af te schrikken.

³² J.R. Shepley, ‘Brink of War: How Dulles Averted War’, Life Magazine (January 16 1956) in John Foster Dulles Papers, Box 105, Reel 41; Public Policy Papers, Department of Rare Books and Special Collections, Princeton University Library.

Hoofdstuk 2: Quemoy-Matsu crisis en kernwapens

Het New-Look beleid van Eisenhower en Dulles geeft aan nucleaire wapens een centrale rol maar hoe wordt nu met deze wapens omgegaan tijdens de crisis? Aan de hand van het New-Look beleid zouden nucleaire wapens een belangrijk onderdeel vormen in binnen het beleid van de Verenigde Staten om de communisten af te schrikken. Aan de hand van primaire bronnen zal worden gekeken hoe nucleaire wapens worden ingezet.

In de Hoek gedreven

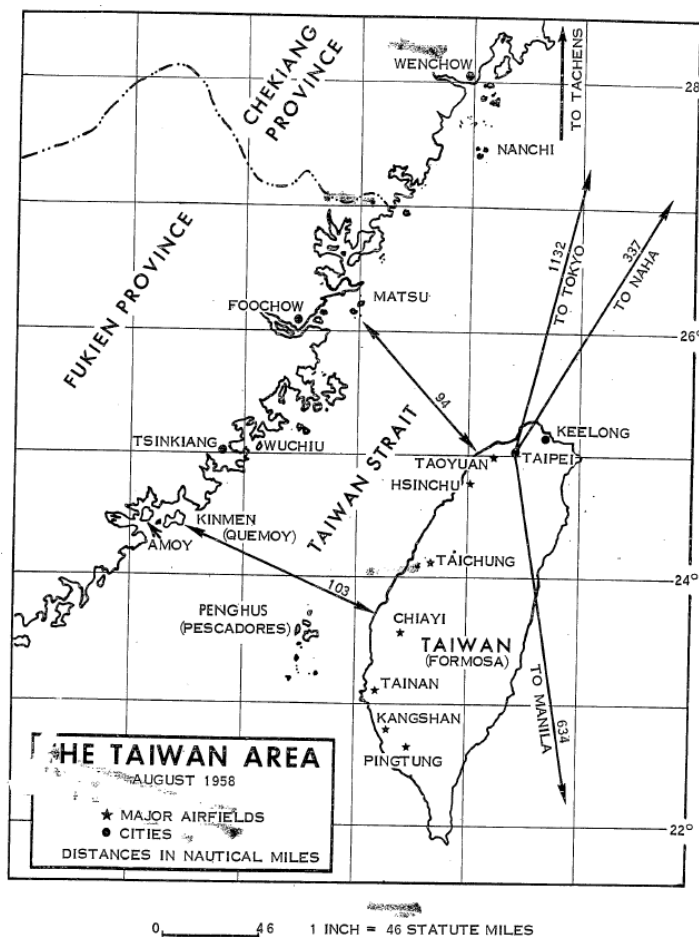

Figure 1 Kaart afkomstig uit 'Air Operations in the Taiwan Crisis of 1958'.

De crisis begon op september 1954 vrijwel meteen in het nadeel van de Verenigde Staten doordat er kusteilanden werden bedreigd. Deze lagen op zeer korte afstand van de Chinese kust in tegenstelling tot de Pescadores en Taiwan, waar de Taiwanese straat de eilanden van China scheidde. De leider van de Kuomintang, Chiang Kai-Shek, was overgehaald door de Amerikanen om de Tachens eilanden, die verder in het Noorden lagen, te evacueren vanwege de strategisch lage waarde en nog slechtere verdedigbaarheid van deze eilanden. Voor de Kuomintang was de evacuatie echter een morele tegenslag om zonder slag of stoot territorium op te geven. Maar voor de

Verenigde Staten waren de kusteilanden niet van belang, behalve, zoals Dulles aangaf in een gesprek met de ambassadeur van Nieuw-Zeeland, om de Pescadores eilanden en Taiwan te

verdedigen.³³ De Kuomintang kondigden al jarenlang aan een nieuw offensief in China via deze eilanden te beginnen, maar de Verenigde Staten twijfelden hevig aan capaciteiten van de Kuomintang om dit door te zetten.³⁴ Verder hadden de Verenigde Staten alleen belang bij het voortbestaan van de Kuomintang op de Pescadores en Taiwan, omdat deze een extra Aziatisch bolwerk tegen het rode gevaar vormden en vanwege de strategische waarde van het eiland zoals eerder aangegeven.

Een aanval op de kusteilanden kon echter de eerste stap voor een invasie van Taiwan vormen volgens Eisenhower.

“I am increasingly led to feel it would be dangerous to predicate our thinking and planning on the assumption that when the Chinese Communists talk about their resolve to take Formosa, this is just ‘talk,’ and that they really would be satisfied with the coastal islands. I suspect that it is the other way around. What they are really interested in is Formosa—and later on Japan—and the coastal islands are marginal.”³⁵

Op 2 december 1954 werd het Sino-American mutual defense treaty opgesteld. Hiermee wordt Taiwan officieel beschermd door de Verenigde Staten en valt daardoor ook onder het New-Look beleid en alle maatregelen die daaraan vastzitten. Het tekenen van het verdrag zelf was natuurlijk een actieve stap, maar de rol van nucleaire wapens was hier nog impliciet. Het gebruik van nucleaire wapens is inherent aan het buitenlandse beleid om de Amerikaanse belangen te verdedigen maar tegen deze tijd gold ook dat nucleaire wapens alleen in uiterste nood zouden worden gebruikt.³⁶

Dulles en Eisenhower beseften dat ze de kusteilanden zeer waarschijnlijk niet zonder het gebruik van nucleaire wapens konden tegenhouden als de Chinezen de aanval zouden openen.

³³ Special National Intelligence Estimate, Director of Central Intelligence (A.W. Dulles), Communist Reaction to Certain U.S. Courses of Action With Respect to Indochina, June 15 1954, Top Secret, DNSA/SE/00162.

³⁴ Report, Central Intelligence Agency, *[China] Probable Developments in Taiwan [assessment of the possibility of Chinese Communist control of and Soviet access to Taiwan, attitude of native Taiwanese toward Chinese Nationalists, advantages and disadvantages to US intervention, strategic importance of Taiwan, and Nationalist use of Taiwan as a base of continued resistance]*. Office of Reports and Estimates, ORE 39-49. Mar. 14, 1949. 8 p. SECRET. Declassified July 5, 1978. Central Intelligence Agency, 14 Mar. 1949., *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349393008.

³⁵ Watry, *Diplomacy at the Brink: Eisenhower, Churchill, and Eden in the Cold War* (2014),

³⁶ Memorandum, James S. Lay Jr., Memorandum regarding U.S. policy for the use of nuclear weapons in the event of a hostile attack against the U.S. United States: National Security Council, 4 Jan. 1954. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349473594.

“The President indicated his agreement with me that under present conditions, we should help to support these two coastal positions. I said that this would require the use of atomic missiles. The President said that he thoroughly agreed with this, and, indeed, he suggested my putting into my proposed speech a paragraph indicating that we would use atomic weapons as interchangeable with the conventional weapons. This did not, of course, mean weapons of mass destruction. He said that with the number of planes that we had available in the Asian area, it would be quite impractical to accomplish the necessary results in the way of putting out airfields and gun emplacements without using atomic missiles.”³⁷

Hierbij worden ook al plannen gemaakt voor een eventuele preventieve aanval tegen troepen en militaire constructies zoals landingsbanen en bunkers met nucleaire wapens. Dit had twee redenen. Als eerste zou een preventieve aanval zekerheid geven over de uitkomst van het conflict. De Verenigde Staten hoefden niet meer af te wachten wat de Volksrepubliek zou doen en China zou geen tweede keer de Verenigde Staten testen.

Ten tweede wordt daarmee ook de geloofwaardigheid van het New-Look beleid bevestigd. Met ieder conflict waarin de Verenigde Staten niet actief ingrijpt, krimpt de geloofwaardigheid. Net zoals dat de Kuomintang ieder jaar zeggen een nieuw offensief te openen, beloofden de Verenigde Staten met ieder conflict hard op te treden en desnoods kernwapens te gebruiken.

Maar net zoals de nationalistische invasie blijft een actief nucleair optreden van de Verenigde Staten uit. Hierdoor zouden de Chinezen de grenzen van de Amerikanen kunnen opzoeken. Daarom werd ook wel geopperd tot het geven van een ‘bloody nose’ aan de Chinezen.³⁸ Dulles benadrukte dit ook in een rapport aan de NSC: ‘Therefore, Communist probing will go on, and there will perhaps be no definite answer until the United States decides to “shoot off a gun” in the area.’³⁹

Interessant is dat er wel een scheiding wordt gemaakt tussen massavernietigingswapens en tactische nucleaire wapens. Dulles verzekerde bijvoorbeeld senator George, dat er geen massavernietigingswapens gebruikt zullen worden maar enkel tactische wapens om de schade en slachtoffers te beperken. Hoewel zelfs de tactische

³⁷ Memorandum, John F. Dulles, *Secretary Dulles and Eisenhower discuss defense of Formosa*. Department Of State, 18 Apr. 1955. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349248087.

³⁸ Draft, Department of State, *Possible U.S. reaction to a PRC invasion of Formosa and the offshore Islands*. Department Of State, 19 Mar. 1955. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349449312.

³⁹ Memorandum, S. E. Gleason, *Memorandum of Discusiion at the 24oth meeting of the National Security Council Washington march 10 1955*. FRUS 1955-1957 vol II. Doc. 146.

wapens, atoombommen zoals op Hiroshima werden gegooid, enorm veel onschuldige slachtoffers zullen maken.⁴⁰

Dulles zegt in een gesprek met Mr. Menon en ambassadeur Mehta, beiden uit India afkomstig: ‘Such hostilities would mean the use of atomic weapons which would lead to the total devastation of Chinese communications and other facilities, leaving 600.000.000 Chinese destitute, and in ruins.’⁴¹ De Dulles-Eisenhower regering van de Verenigde Staten was zich volledig bewust van wat een nucleaire aanval zou veroorzaken.

Sovjet Dreiging

De Sovjet Unie speelde ook een belangrijke doch indirecte rol in het Quemoy-Matsu conflict. De Sovjets waren technologisch de meest geavanceerde en politiek sterkste partij binnen het communisme waar de banden tussen de verschillende partijen nog redelijk sterk leek. De Sovjet Unie wierp dan ook een schaduw op dit conflict, omdat de Verenigde Staten zich zorgen moest maken over of de Sovjet Unie in het geval van escalatie actief mee zou doen. Dit leek niet het geval:

‘So long as the Soviets are uncertain of their ability to neutralize the U.S. nuclear-air retaliation power, there is little reason to expect them to initiate general war or actions which they believe would carry appreciable risk of general war, and thereby endanger the regime and the security of the USSR.’⁴²

Afschrikking moest in dit geval ook een sterke invloed hebben op de Sovjet Unie hebben om hun uit het conflict met China te houden. De Sovjets zouden wel de Chinezen steunen met materiaal maar zouden zelf niet voorbereid zijn op het voeren een Derde Wereldoorlog.

It would not be an easy decision for the men in the Kremlin, in my opinion. But all this is no excuse for fighting China. We believe our policy is the best that we can design for staying out of such a fight.

⁴⁰ Memorandum, J.F. Dulles, *Memorandum of a conversation between the Secretary of State and Senator Walter George, Department of State, Washington, March 7, 1955*, FRUS 1955-1957 vol. II, Doc 142.

⁴¹ Memorandum, Department of State, *Memorandum of a conversation Department of state Washington jun 14 1955. 3:10 P.M.*, FRUS 1955-1957 vol. II, Doc 270.

⁴² National Security Policy, James S. Lay Jr., *National Security Policy, Basic (revision of NSC 5440, draft statement of policy). Policy Paper, NSC 5440/1. Dec. 28, 1954. 25 p. TOP SECRET. SANITIZED copy. Released Sept. 27, 1977. Eisenhower Library, White House Office, Office of the Staff Secretary: Records, 1952-61, Folder: NSC 5440/1, Basic National Security Policy. National Security Council, 28 Dec. 1954. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349377740.*

Actieve afschrikking

Het conflict blijft echter verder escaleren en pas in maart wordt er actief gedreigd met nucleaire wapens. Dulles vertelde in een speech op 12 maart 1955 over nucleaire wapens al seen actieve dreiging. “New and powerful weapons of precision which can utterly destroy military targets without endangering unrelated civilian centers.”⁴³ Niet veel later zal Eisenhower zich opeenzelfde manier over kernwapens uitlaten. March 16, 1955, Eisenhower stated: “Yes, of course they would be used . . . in any combat where these things can be used on strictly military targets and for strictly military purposes, I see no reason why they shouldn’t be used just exactly as you would use a bullet or any-thing else.”⁴⁴ Ook Nixon voegt zich bij de campagne: ‘March 17, 1955, Vice President Nixon also endorsed the use of nuclear weapons, asserting that “tactical atomic weapons are now conventional and will be used against the targets of any aggressive force.”⁴⁵

Hiermee gaat Eisenhower terug op NSC162/2 en deze uitspraken maken onderdeel van een propaganda campagne om de communisten af te schrikken. Het hoogtepunt van deze actieve dreiging komt enkele dagen later toen liet Dulles op 20 maart 1955 liet weten dat indien de Quemoy en Matsu eilanden worden ingenomen, de Verenigde Staten zo af en toe een atoombom op de eilanden zou werpen.⁴⁶ Dit is een van de meest duidelijke pogingen tot afschrikking aan de zijde van de Verenigde Staten naar de Volksrepubliek China om de Quemoy en Matsu eilanden niet aan te vallen.

De communisten lieten zich echter niet tegenhouden en het conflict escaleerde verder. Voor een deel valt te wijten aan de propaganda die over kernwapens werd gevoerd door Mao. Mao had namelijk gezegd dat atoombommen papieren tijgers waren, in de praktijk niet effectief.⁴⁷ Ook zouden de Chinezen genoeg manschappen hebben. Als er tweehonderdmiljoen mannen werden doodgemaakt met kernwapens dan zouden ze er alsnog vierhonderdmiljoen overhouden.⁴⁸ Mao zou echter de nucleaire dreiging van de Verenigde Staten serieuzer nemen naarmate de crisis escaleerde.⁴⁹

⁴³ Watry, *Diplomacy at the Brink: Eisenhower, Churchill, and Eden in the Cold War* (2014), 85.

⁴⁴ *Ibidem*, 85.

⁴⁵ *Ibidem*, 85.

⁴⁶ G.H. Chang, ‘To the Nuclear Brink: Eisenhower, Dulles and the Quemoy-Matsu Crisis’, *International Security* vol. 12 (1988) no. 4, 113.

⁴⁷ J.L. Gaddis, *We Now Know: Rethinking Cold War History* (1997) 104.

⁴⁸ T. Delpech, *Nuclear Deterrence in the 21st Century: Lessons from the Cold War for a New Era of Strategic Piracy* (2012) 40.

⁴⁹ Gaddis, *We Now Know: Rethinking Cold War History* (1997)

Admiraal Robert Carney, destijds *Chief of Naval Operations*, had voorspeld dat de Verenigde Staten en communistisch China medio april met elkaar in openlijke oorlog zouden zijn. Hij had dit ook aan de media verteld. Echter ontstond tegen het einde van de maand april een wapenstilstand. Dit was geen officiële wapenstilstand de volksrepubliek van China staakte simpelweg het vuren en Eisenhower zou zich twee jaar later echter over dezelfde problemen in hetzelfde gebied moeten buigen.⁵⁰

Tijdens de crisis wordt voornamelijk op een passieve wijze met nucleaire wapens bedreigd. Pas rond maart worden actieve dreigingen met nucleaire wapens geuit. Kernwapens hebben in dit conflict met name een indirect effect gehad. De dreiging is zelden direct geuit en de afschrikking gelde vooral vanuit het New-Look beleid met de nucleaire terugslagmogelijkheid. Ook wordt dit vanuit de communistische zijde verzwakt door uitspraken van Mao, die vooral op opoffergezindheid duiden en nucleaire wapens kleinerden. Dit betekent niet dat nucleaire wapens totaal geen effect hadden op de crisis. Maar dat het effect zeer genuanceerd was. De vraag in hoeverre nucleaire wapens nu daadwerkelijk een effect hadden is daarom ook zeer relevant voor dit conflict.

⁵⁰ W.A. Schwartz en C. Derber, *The Nuclear Seduction* (1990) 86-88.

Hoofdstuk 3: Amerikaanse evaluatie

Het conflict wordt uiteindelijk beëindigd na de Bandung conferentie van april 1954. Hierdoor wordt het conflict uiteindelijk door diplomatieke en politieke middelen beëindigd. De vraag rijst dan ook in hoeverre nucleaire wapens hier nu een effect op hebben gehad? Dit hoofdstuk kijkt naar de evaluatie van het afschrikwekkende effect van nucleaire wapens door de Verenigde Staten zelf. Het effect van nucleaire wapens is moeilijk vast te stellen, omdat er eigenlijk zelden een duidelijk mening over deterrence wordt gegeven en aan de Chinese zijde niet volledig bekend is wat hun gedachtegang nu precies was.

‘Nobody... is able to prove mathematically that it was the policy of deterrence which brought the Korean War to an end and which kept the Chinese from sending their Red Armies into Indochina, or that it has finally stopped them in Formosa. I think it is a pretty fair inference that it has.’⁵¹

Bovenstaande quote komt uit een Life tijdschrift en maakt duidelijk dat Dulles dacht afschrikking en de terugslagmogelijkheden van de Verenigde Staten daadwerkelijk werkten op de communisten. Dit is wel het meest directe citaat dat de positieve evaluatie van deterrence beargumenteerd. Maar zoals de secretary of state zelf aangeeft is het effect enorm ambigu en is het positieve aspect volledig gebaseerd op zijn persoonlijke mening.

Na dit artikel is er ook nog kritiek ontstaan op het vermeende succes van zijn beleid in de Koreaanse oorlog, waarin de eerste minister van India Nehru dreigementen van Dulles aan het adres van de communisten had geleverd. Nehru zegt dit zelf echter nooit te hebben gedaan. Hiermee ontstaat vrijwel onmiddellijk een breuk in het beeld dat Dulles schept. Historici geven daarop aan dat andere Indiase functionarissen of politici de dreigementen aan de communisten konden geven. Ook zou Zhou Enlai zijn eigen politieke spel hebben gespeeld en niet zozeer op nucleaire dreigementen hebben gereageerd. Dulles verdedigd later ook in uitspraken over ditzelfde artikel zijn beleid en hoe het de Verenigde Staten beschermd, dit is al enige tijd na de crisis.

Achter de schermen valt echter wel te duiden dat Dulles zijn twijfels had over deterrence. In een geheim rapport aan de NSC staat dat namelijk dat Dulles geloofde dat deterrence het onmogelijk maakte om lokale oorlogen te voeren. Dit hindert het New-Look

⁵¹ Life Magazine "Brink of War" Article, "How Dulles Averted War," by James R. Shepley, January 16, 1956; 1956; John Foster Dulles Papers, Box 105, Reel 41; Public Policy Papers, Department of Rare Books and Special Collections, Princeton University Library.

beleid omdat de Verenigde Staten dus niet in alle conflicten met de Sovjet Unie of Volksrepubliek China kan ingrijpen vanwege een angst voor een uitbreiding van die oorlog. Dit duidt erop dat deterrence vanuit de kant van de communisten ook een rol heeft op de gedachtegang van Dulles. De aangewezen persoon die jarenlang kritiek had geuit op Truman en lange tijd voor een grotere rol van nucleaire wapens had gepleit deinst zelf ook terug.

Waar Dulles pas in 1958 in besloten kringen begon te twijfelen, was Eisenhower zich al langer bewust van de zwakheden van afschrikking. Het effect van afschrikking was een logische conclusie, maar de democratieën zouden niet zomaar kernwapens gebruiken. Hierdoor konden de communisten kleine conflicten beginnen waarop niet met kernwapens kon worden gereageerd. ‘The principal weakness of this policy is that it offers, of itself, no defense against the losses that we incur through the enemy’s political and military nibbling.’⁵² Dit schreef Eisenhower in een brief aan Churchill. Hierin gaf Eisenhower ook aan dat hij alle alternatieven om de vrede te bewaren had geprobeerd.⁵³

Op bovenstaand citaat na wordt vaak niet zo duidelijk over deterrence gepraat door Eisenhower of Dulles. Bij beide heren komt het vaak aan op brinkmanship. Dit hield in dat je als politieke leider bereidt moest zijn om zo dicht mogelijk de grens tot geweld op te zoeken. Het is eigenlijk een ‘Chicken Game’ waarin beide partijen zo lang mogelijk op elkaar af komen, waarbij een van beide partijen het uiteindelijk opgeeft of het tot een botsing komt. In hetzelfde artikel staat ook kritiek, op met name Dulles, vanwege deze aanpak. Die aanpak zou teveel risico nemen en met de veiligheid van de Verenigde Staten spelen. De auteur heeft hier ook zeker een punt als geen partij een stap terug neemt ontstaat er de Derde Wereldoorlog.

Bandung

Een belangrijke vraag die ook gesteld kan worden is waarom de bandung-conferentie het omkeerpunt was. Tijdens de conferentie waren er zelfs plannen gemaakt om nucleaire wapens op Taiwan te installeren en stroomden er rapporten binnen over de opbouw en

⁵² Letter, Eisenhower to Churchill, *Eisenhower corresponds with Winston Churchill concerning the defense of Formosa's off-shore islands*. White House, 19 Feb. 1955. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349322027.

⁵³ Eisenhower to Churchill, *Eisenhower corresponds with Winston Churchill concerning the defense of Formosa's off-shore islands*. White House, 19 Feb. 1955. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349322027.

activiteit van Chinese troepen.⁵⁴ De Verenigde Staten zijn zich aan het voorbereiden op een Derde Wereldoorlog die op het laatste moment niet doorzet.

Uiteindelijk wordt de eerste Quemoy-Matsu crisis enigszins beëindigd door een tussenkomst van de andere Aziatische en Afrikaanse landen op een politieke bijeenkomst. Hier werd gezegd dat de andere landen vrede wilden en Zhou enlai van de communisten stemde hier vervolgens mee in. Eisenhower greep vervolgens met beide handen de kans aan om tot een wapenstilstand te komen en geen Amerikaanse troepen te riskeren in een oorlog over vrij nutteloze kusteilanden.

Dulles maakte de volgende verklaring over de Bandung-Conferentie op 26 april:

“The Bandung Conference, as we had hoped, seems to have exerted a restraint on the Chinese Communists. I had Always Felt that it would be salutary if the Chinese Communists were confronted with the opinions of the free nations of Asia. That opinion was powerfully expressed in favour of peace and against direct and indirect aggression. There seems now a chance that the Communist Chinese may be deterred from pursuing the course of violence which has characterized their action in relation to Korea, to Tibet, to Indochina, and, more recently, in relation to the Taiwan (Formosa) Straits.”⁵⁵

Het bovenstaande stuk laat weer een totaal ander beeld zien over waarom de Chinezen toen naar een vredige oplossing zochten. Hier is het vooral de druk van andere ‘vrije’ Aziatische landen voor wiens opinie de Volksrepubliek veel eerbied heeft vanuit Amerikaans perspectief. Dulles spreekt wel zijn twijfels over de daadwerkelijke bedoelingen van de communisten uit en kan hier ook altijd nog persoonlijk van mening zijn dat nucleaire wapens wel een effect hadden zoals later ook bij het artikel naar voren zal komen. Eisenhower zal zijn mening hierin delen, omdat hij Dulles veel controleerde en overlegde over wat Dulles in conferenties zou zeggen.⁵⁶

Hier moet ook aan toegevoegd worden dat Eisenhower daadwerkelijk geloofde in het afschrikwekkende effect dat nucleaire wapens zouden hebben. In zijn persoonlijke

⁵⁴ Message, *Message from the deputy secretary of defense (Anderson) to the Chairman of the Joint Chiefs of Staff (Radford), at Taipei april 22 1955 washington*, FRUS 1955-1957 vol. II, Doc. 212.

⁵⁵ Editorial note, J.F. Dulles, *Editorial Note*, 26 april 1955, FRUS 1955-1957 vol. II, Doc 222.

⁵⁶ Letter, Eisenhower to Churchill, *Eisenhower informs Prime Minister Churchill of the U.S. position regarding defense of Formosa, Quemoy and Matsus*. White House, 10 Feb. 1955. *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349192601.

correspondentie met Churchill haalt Eisenhower regelmatig aan dat nucleaire wapens zouden werken.⁵⁷ Omdat Eisenhower Dulles dusdanig aanstuurde en NSC 162/2 in zijn beleid had opgenomen, kan ook verondersteld worden dat Eisenhower zelf een voorstander was van afschrikking.

Diplomatieke rol

Dat de politiek een rol speelde in het voorlopig beëindigen van de crisis wordt bijvoorbeeld aangegeven door Menon: ‘They now have the force to take the islands they desire . And if there are negotiations, Menon implied that the assumption of communist control over the offshore islands would be one of the matters to be worked out peacefully. Because of that, the Chinese Communists would be willing to forego us of force to take these islands as long as the talks go on.’

Ook is het in de context van dit citaat opvallend dat de Chinezen tijdens het Bandung-conferentie Zhou Enlai de Chinese wil voor vrede uitsprak. De Volksrepubliek kon hier ook eenvoudig aan de wensen van zijn buurlanden willen voldoen voor politieke prestige in plaats van het op te geven vanwege nucleaire wapens.

Het volgende bericht werd gestuurd door Robertson de *Assistant Secretary of State for Far Eastern Affairs* naar Dulles:

- “1. Would Liquidate military forces on Formosa which now act as constant deterrent to Communist over aggression in Korea and Southeast Asia and elsewhere.
2. Would permanently remove concept of a free China as alternative to Red China for millions of overseas and mainland Chinese.
3. Would be a face-saving out (for ChiComs) of present threatening situation involving possible atomic war with US.”⁵⁸

Robertson gaf aan dat enkele geallieerde landen en delen van de publieke opinie van de Verenigde Staten een plan zouden hebben om druk uit te oefenen op de president en het conflict tot een einde te brengen door een neutralisatie van Taiwan. De communisten zouden de neutralisatie van Taiwan accepteren vanwege bovenstaande redenen. Vooral de laatste

⁵⁷ T. Delpech, Nuclear Deterrence in the 21st CenturyL Lessons from the Cold War for a New Era of Strategic Piracy (2012) 40.

⁵⁸ Message, Robertson to Dulles, *Message from the assistant secretary of state for far eastern affairs (Robertson to the secretary of state.* April 21 1955 Honolulu, Frus 1955-1957 vol. II. Doc. 210.

reden spreekt boekdelen over hoe de administratie hun eigen beleid evalueerde. Hier is duidelijk dat de Amerikanen echt dachten dat de Chinezen zich onder druk van de Amerikaanse nucleaire dreiging voelden. Dit voorstel via bevriende staten zou de Chinezen enkel een makkelijke uitweg geven.

Het is moeilijk te bepalen in hoeverre de Verenigde Staten nu daadwerkelijk geloofden in afschrikking en de rol van nucleaire wapens tijdens de crisis. Aan de ene kant is er een aanname dat nucleaire wapens een afschrikwekkend effect hebben gehad vanwege het beleid dat door Dulles en Eisenhower werd gevoerd. Maar aan de andere kant wordt daar door dezelfde personen ook aan getwijfeld. Ook erkennen Dulles en Eisenhower de zwaktes van het beleid. Tegen deze tijd had de regering van Eisenhower ook veel belang bij het afschrikkingsbeleid. Eisenhower en Dulles hadden enorm vaak uitspraken en überhaupt een nieuw beleid gebaseerd op afschrikking ingesteld. Het zou toch zeker tot gezichtsverlies leiden als ze vervolgens moeten toegeven dat afschrikking niet werkte. Afschrikking lijkt daardoor toch een zwakker effect te hebben dat overeenkomt met het beeld van de moderne historici.

Conclusie

Tot een bepaalde hoogte kan zeker beargumenteerd worden dat nucleaire wapens een politiek effect hadden volgens de Amerikaanse overheid en dat de Chinezen hierdoor werden weerhouden om Taiwan te veroveren. Als de Amerikanen geen atoombommen hadden zouden de Chinezen dan de kusteilanden hebben veroverd? Dat is een interessante, maar die richt zich op alternatieve geschiedenis.

Eisenhower heeft zich nooit direct uitgelaten over of afschrikking een rol speelde in de Quemoy-Matsu crisis. Wel heeft hij het regelmatig gehad over brinkmanship. Zoals eerder aangegeven in de inleiding was dit het gedurfde aspect van het New-Look beleid dat voornamelijk overeen komt met het 'Chicken-game'. Eisenhower prijst dit in zijn memoires over zijn presidentschap. Over hoe je de afgrond moet naderen met brinkmanship en risico moet nemen om een conflict tot een goed einde te brengen. Hiermee bevestigt Eisenhower ook dat hij denkt dat het beleid in het geval van de Taiwan crisis heeft gewerkt.

Dulles begint in 1958 pas te twijfelen aan het afschrikingsbeleid, maar lijkt door zijn veelvoudige uitspraken oprecht te geloven dat afschrikking tijdens de Quemoy-Matsu Crisis heeft gewerkt.

De Eisenhower regering leek tot een bepaalde hoogte daadwerkelijk te geloven dat nucleaire wapens een afschrikwekkend effect hadden op de communisten.

Dit is echter het geloof van twee heren, wiens politieke carrieres bijzonder sterk met het afschrikingsbeleid verweven was. In de praktijk zijn er meerdere oorzaken voor de beëindiging van de crisis aan te wijzen zoals de internationale diplomatiek en het daadwerkelijke doel van de Chinezen. Bij de Chinezen zal een opheldering liggen over de situatie tijdens Quemoy-Matsu crisis en de communistische zijde vergt meer onderzoek. Maar dit is geen eenvoudige doelstelling.

Literatuurlijst

Literatuur

Brands, H.W. Jr., 'Testing Massive Retaliation: Credibility and Crisis Management in the Taiwan Strait', *International Security*, vol. 12 (1988) nr. 4,

Chang, G.H., 'To the Nuclear Brink: Eisenhower, Dulles and the Quemoy-Matsu Crisis', *International Security* vol. 12 (1988) no. 4,

Delpech, T., *Nuclear Deterrence in the 21st CenturyL Lessons from the Cold War for a New Era of Strategic Piracy* (2012)

Dockrill, S., *Eisenhower's New-Look National Security Policy, 1953-61* (1996)

Gaddis, J.L., *Strategies of Containment: A Critical Appraisal of American National Security Policy During the Cold War* (2005)

Gaddis, J.L., *We Now Know: Rethinking Cold War History* (1997)

Foot, R.J., 'Coercion and the Ending of the Korean Conflict', *International Security* vol. 13 (1988-1989) no.3

Holloway, D., 'Nuclear Weapons and the Escalation of the Cold War, 1945-1962', in: M.P. Leffler en O.A. Westad (ed.), *The Cambridge History of the Cold War* (2010)

Noble, T.F.X., B. Strauss, D.J. Osheim, K.B. Neuschel, E.A. Accampo, D.D. Roberts en W.B. Cohen, *Western Civilization: Beyond Boundaries* (2008)

Rushkoff, B.C., 'Eisenhower, Dulles and the Quemoy-Matsu Crisis, 1945-1955', *Political Science Quarterly* vol 96 (1981) nr 3,

Schwartz, W.A., en C. Derber, *The Nuclear Seduction* (1990)

Watry, D.M., *Diplomacy at the Brink: Eisenhower, Churchill, and Eden in the Cold War* (2014),

Wilson, W., 'The Myth of Nuclear Deterrence', *Nonproliferation Review* vol. 15 (2008) nr 3,

Bronnen

Department of Defense, Interpretation of paragraph 39-6 of NSC 162/2 regarding use of nuclear weapons. United States: National Security Council, 11 Dec. 1953. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349718009.

Draft, Department of State, Possible U.S. reaction to a PRC invasion of Formosa and the offshore Islands. Department Of State, 19 Mar. 1955. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349449312.

Editorial note, J.F. Dulles, Editorial Note, 26 april 1955, FRUS 1955-1957 vol. II, Doc 222.

Eisenhower to Churchill, Eisenhower corresponds with Winston Churchill concerning the defense of Formosa's off-shore islands. White House, 19 Feb. 1955. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349322027.

General U.S. policy regarding Formosa. United States: National Security Council, 28 July 1950. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349216711.

James S. Lay Jr., *Memorandum regarding U.S. policy for the use of nuclear weapons in the event of a hostile attack against the U.S.* United States: National Security Council, 4 Jan. 1954. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349473594.

J.R. Shepley, 'Brink of War: How Dulles Averted War', Life Magazine (January 16 1956) in John Foster Dulles Papers, Box 105, Reel 41; Public Policy Papers, Department of Rare Books and Special Collections, Princeton University Library.

Letter, Eisenhower to Churchill, Eisenhower informs Prime Minister Churchill of the U.S. position regarding defense of Formosa, Quemoy and Matsus. White House, 10 Feb. 1955. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349192601.

Memorandum, Department of Defense, Paper on the Defense Department's interpretation of paragraph 39b of National Security Council (NSC) report no. 162/2 entitled: "Basic National Security Policy," which deals with the Soviet military threat to the U.S. United States: Department Of Defense, 1 Dec. 1953. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349718009.

Memorandum, Department of State, Memorandum of a conversation Department of state Washington jun 14 1955. 3:10 P.M., FRUS 1955-1957 vol. II, Doc 270.

Memorandum, James S. Lay Jr., to the National Security Council, General U.S. policy regarding Formosa. United States: National Security Council, 28 July 1950. U.S. Declassified Documents, GALE|CK2349216711.

Memorandum, James S. Lay Jr., Memorandum regarding U.S. policy for the use of nuclear weapons in the event of a hostile attack against the U.S. United States: National Security Council, 4 Jan. 1954. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349473594.

Memorandum, J.F. Dulles, Memorandum of a conversation between the Secretary of State and Senator Walter George, Department of State, Washington, March 7, 1955, FRUS 1955-1957 vol. II, Doc 142.

Memorandum, John F. Dulles, *Secretary Dulles and Eisenhower discuss defense of Formosa.* Department Of State, 18 Apr. 1955. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349248087.

Memorandum, NSC considers U.S. Turkish policy, military bases on contested Chinese islands, aid to Taiwan, the situation in Berlin. United States: National Security Council, 17 Dec. 1948. U.S., Top Secret, Declassified Documents Online, GALE|CK2349455013

Memorandum, Robert Cutler to mr. Gleason, Interpretation of paragraph 39-6 of NSC 162/2 regarding use of nuclear weapons. United States: National Security Council, 11 Dec. 1953. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349286831.

Memorandum, S. E. Gleason, Memorandum of Discussion at the 240th meeting of the National Security Council Washington march 10 1955. FRUS 1955-1957 vol II. Doc. 146.

Memorandum, Sidney W. Souers to National Security Council, [China, Republic of] The Strategic Importance of Formosa. Transmittal Memorandum, Sidney W. Souers, Exec. Secy, to the NSC. Apr. 4, 1949. 1 p. Encl: Same title [the JCS estimates that the strategic importance of Formosa does not justify overt military action; however, there can be no categorical assurance that other future circumstances may not make overt military action advisable]. Memorandum, Louis Johnson, Secy of Defense, to Sidney W. Souers. Apr. 2, 1949. 1 p. TOP SECRET. Declassified Feb. 26, 1979. Truman Library, Papers of Harry S. Truman, President's Personal File. United States: National Security Council, 4 Apr. 1949. U.S. Declassified Documents, GALE|CK2349431338.

Message, Message from the deputy secretary of defense (Anderson) to the Chairman of the Joint Chiefs of Staff (Radford), at Taipei april 22 1955 washington, FRUS 1955-1957 vol. II, Doc. 212.

Message, Robertson to Dulles, Message from the assistant secretary of state for far eastern affairs (Robertson to the secretary of state. April 21 1955 Honolulu, Frus 1955-1957 vol. II. Doc. 210.

National Security Policy, James S. Lay Jr., National Security Policy, Basic (revision of NSC 5440, draft statement of policy). Policy Paper, NSC 5440/1. Dec. 28, 1954. 25 p. TOP SECRET. SANITIZED copy. Released Sept. 27, 1977. Eisenhower Library, White House Office, Office of the Staff Secretary: Records, 1952-61, Folder: NSC 5440/1, Basic National Security Policy. National Security Council, 28 Dec. 1954. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349377740.

Policy Paper, White House, Revision of NSC 162/2 basic national security policy. United States: White House, 9 Nov. 1954. U.S. Declassified Documents Online, GALE|CK2349239231.

Report, Central Intelligence Agency, *[China] Probable Developments in Taiwan [assessment of the possibility of Chinese Communist control of and Soviet access to Taiwan, attitude of native Taiwanese toward Chinese Nationalists, advantages and disadvantages to US intervention, strategic importance of Taiwan, and Nationalist use of Taiwan as a base of continued resistance]*. Office of Reports and Estimates, ORE 39-49. Mar. 14, 1949. 8 p. SECRET. Declassified July 5, 1978. Central Intelligence Agency, 14 Mar. 1949., *U.S. Declassified Documents Online*, GALE|CK2349393008.

Special National Intelligence Estimate, Director of Central Intelligence (A.W. Dulles), Communist Reaction to Certain U.S. Courses of Action With; Respect to Indochina, June 15 1954, Top Secret, DNSA/SE/00162.

Summary Statement, National Security Council, Statement of existing basic national security policy, based on NSC 162/2. United States: National Security Council, n.d. U.S. Declassified Documents Online, Memorandum, NSC considers U.S. Turkish policy, military bases on contested Chinese islands, aid to Taiwan, the situation in Berlin. United States: National Security Council, 17 Dec. 1948. U.S., Top Secret, Declassified Documents Online, GALE|CK2349455013.